

POSTANOWIENIE

19 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 19 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia L. U. i M. Z.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z 18 maja 2022 r., V Ca 1109/21,

w sprawie z powództwa miasta stołecznego Warszawy

przeciwko L. U. i M. Z.

o eksmisję,

oddala zażalenie.

[PG]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z 18 maja 2022 r. – z uwzględnieniem postanowienia o sprostowaniu sentencji tego orzeczenia – odrzucił skargę kasacyjną pozwanych L.U. i M.Z. wniesioną od wyroku tego Sądu z 17 grudnia 2021 r., wydanego sprawie z powództwa m. st. Warszawy o opróżnienie lokalu mieszkalnego. Sąd uznał, że dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o eksmisję jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia bez względu na to czy sąd orzeka o prawie do lokalu socjalnego. Wartość ta wyrażała się w okolicznościach sprawy kwotą 960 zł.

Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z 18 maja 2022 r. zaskarżyli zażaleniem pozwani w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, to jest: art. 398² § 1 k.p.c. oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. Podnieśli, że ich skarga kasacyjna powinna być uznana za dopuszczalną, ponieważ przedmiotem sprawy jest roszczenie niemajątkowe w postaci prawa do lokalu socjalnego, którego Sąd Okręgowy pozwanym odmówił, pomimo istnienia przesłanek do jego przyznania. Pozwani wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² k.p.c. w sprawach o prawa majątkowe skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Przedmiotem sprawy są prawa majątkowe, jeżeli zgłoszone żądanie zmierza do ochrony dobra o majątkowym charakterze, służąc realizacji interesów majątkowych. O kwalifikacji tej decyduje typowy interes, jaki realizuje sporne prawo. Za majątkowe uznaje się prawa rzeczowe, wierzytelności opiewające na świadczenia majątkowe, prawa majątkowe małżeńskie i prawa własności intelektualnej (zob. np. uchwały Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2005 r., III CZP 111/05, OSNC 2006, nr 11, poz. 183 i z 16 października 2009 r., III CZP 54/09, OSNC 2010, nr 3, poz. 34, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2012 r., V CSK 291/11, niepubl., z 16 października 2014 r., III CZ 42/14, niepubl., z 28 stycznia 2015 r., II CZ 87/14, niepubl. i z 8 grudnia 2016 r., III CZ 53/16, niepubl.).

W zażaleniu skarżący próbowali wykazać, że sprawa, w której została wniesiona skarga kasacyjna, nie jest sprawą o prawa majątkowe, lecz o prawa niemajątkowe, związane z prawem do lokalu, z którego prawomocnie orzeczono ich eksmisję. Wbrew jednak temu stanowisku, sprawy o eksmisję mają charakter majątkowy. W postanowieniu Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2009 r., I CZ 112/08 (niepubl.) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że jeżeli powód dochodzi opróżnienia lokalu mieszkalnego, to sprawa ma – także wtedy, gdy sąd jest obowiązany orzec co do uprawnienia do lokalu socjalnego – charakter majątkowy, nie wyłączając części dotyczącej tego orzeczenia, i stosuje się do niej, również w tej części, przepisy o obliczaniu wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia) w sprawach o wydanie

przedmiotu najmu. Wskazał też, że realizacja przez lokal socjalny i prawo do niego funkcji polegającej na zapewnieniu minimum poszanowania godności człowieka nie budzi wprawdzie wątpliwości, lecz nie można stąd wywodzić wniosku o niemajątkowym charakterze sprawy o eksmisję. W sprawach o eksmisję z lokalu mieszkalnego nie ma zarazem podstaw do odrębnego uwzględniania wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia) w części dotyczącej uprawnienia do lokalu socjalnego. Stanowisko o majątkowym charakterze sprawy o eksmisję został jednolicie zaaprobowane w późniejszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienie z 3 lipca 2015 r., IV CZ 25/15, niepubl. i z 11 października 2019 r., I CZ 71/19, niepubl.). Mając na względzie przytoczone argumenty Sąd Okręgowy trafnie zakwalifikował sprawę, w której wydano zaskarżony wyrok, jako sprawę o prawa majątkowe w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c. W konsekwencji, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia wyrażała się kwotą 960 zł, która, ponadto, nie była kwestionowana, a tym samym weryfikowana (sprawdzana) w toku postępowania, skargę kasacyjną pozwanych należało uznać za niedopuszczalną (art. 398² § 1 k.p.c.), co uzasadniało jej odrzucenie przez Sąd drugiej instancji.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako bezzasadne.

(M.M.)

[ał]

